



Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2005-7011-0003
Dok.: TSP40093

Besvarelse af spørgsmål nr. 13 af 2. juni 2005 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (virksomhedspant) (L 162 – spørgsmål 13).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 1. juni 2005 fra HTS, jf. L 162, bilag 10.”

Svar:

HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene anfører i sin henvendelse til Folketingets Retsudvalg af 1. juni 2005, at det er af afgørende betydning, at transport-, lager- og andre transportrelaterede virksomheder under en ordning med virksomhedspant fortsat kan opnå sikkerhed i form af en håndpanteret i godset for udgifter, som relaterer sig direkte til transport, oplagring mv.

HTS har i sin henvendelse gjort opmærksom på en række bestemmelser i standardaftaler på transport- og logistikområdet, der indeholder vilkår om, at virksomhederne har en sikkerhedsret i gods, der er i virksomhedens varetægt, for udgifter, som relaterer sig til transport, oplagring mv.

I det omfang en transport- eller lagervirksomhed har en håndpanteret i gods, der er i virksomhedens varetægt, må et allerede tinglyst virksomhedspant respekteres, medmindre der er tale om, at godset samtidigt udskilles af pantet f.eks. i forbindelse med et salg, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede § 47 c, stk. 1, i tinglysningsloven). Der kan f.eks. være tilfældet, hvis der transporteres gods fra en sælger, der har virksomhedspant på de pågældende aktiver, til en køber, der ikke har benyttet sig af ordningen. Hvis et tinglyst virksomhedspant derimod omfatter godset, vil pantet få prioritet allerede fra erhvervelsen af de individualiserede aktiver, mens en håndpanteret først sikres ved ihændehavelsen, der i almindelighed vil ske på et senere tidspunkt. Håndpanthaveren vil i henhold til retspraksis ikke kunne begære det pantsatte gods solgt på tvangsauktion uden samtykke fra en virksomhedspanthaver, der har en bedre prioritet i godset.

Det bemærkes dog, at lovforslaget *ikke* berører de ulovbestemte regler om en transportørs eller andres mulighed for at tilbageholde aktiver som sikkerhed for sit krav (tilbageholdsret). Disse regler vil dermed gælde uændret under en ordning med virksomhedspant. Det samme gælder de særlige regler om tilbageholdsret, der f.eks. er hjemlet i CMR-lovens §§ 18, stk. 2, og 22, og reglerne om tilbageholdsret og søpant i sølovens §§ 54, 61-64 og 270.

En transport- eller lagervirksomhed har således i praksis en effektiv mulighed for at opnå betaling for den pågældende transport eller oplagring ved at kunne tilbageholde godset som sikkerhed for sit krav, uanset om godset er omfattet af et virksomhedspant. Transport- eller lagervirksomheden vil dog ikke kunne tilbageholde godset som sikkerhed for andre krav, medmindre der foreligger en sådan sammenhæng mellem det samlede tilgodehavende og besiddelsen af godset, at der tilkommer virksomheden tilbageholdsret for mere end betalingen af den pågældende transport, oplagring mv.

En transport- eller lagervirksomhed, der tilbageholder gods som sikkerhed for sit krav, kan som hovedregel ikke fyldestgøre sig direkte i det tilbageholdte, f.eks. ved et salg, men er som andre kreditorer henvist til at foretage udlæg i det tilbageholdte, hvis tilbageholdelsen ikke i sig selv medfører, at der betales. Transport- eller lagervirksomhedens udlæg vil imidlertid få samme prioritetsstilling som tilbageholdsretten og skal derfor ikke respektere andre rettighedshavere, der har sikret deres ret på et tidspunkt efter tilbageholdsrettens etablering.

Er der på tidspunktet for tilbageholdsrettens etablering tinglyst et gyldigt virksomhedspant, der omfatter godset, må transport- eller lagervirksomheden som udgangspunkt respektere virksomhedspantets bedre prioritet i godset, i tilfælde af, at der senere gøres udlæg for kravet.

Som det fremgår af besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 17, er jeg imidlertid indstillet på at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, således at et tinglyst virksomhedspant også skal respektere senere udlæg for krav fra private kreditorer, hvis der gives meddelelse herom til virksomhedspanthaveren senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse. Hvis et sådant ændringsforslag vedtages, indebærer dette, at en transport- eller lagervirksomhed vil kunne gøre udlæg i det tilbageholdte eller håndpantssatte gods uden at skulle respektere et allerede tinglyst virksomhedspant, der omfatter godset.